

جمهوری اسلامی ایران

ستاد ملی باز آفرینی شهری پایدار

آیین نامه کارگروه تشکیل کمیته مردم نهاد

دفترخانه ستاد ملی باز آفرینی شهری پایدار

ستاد ملی بازآفرینی شهری در راستای تحقق بند ۸ اصل سوم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران مبنی بر حق مشارکت عامه مردم در تعیین سرنوشت اجتماعی و فرهنگی خویش و همچنین اجرایی نمودن مفاد سند ملی راهبردی احیاء، بهسازی، نوسازی و توانمندسازی بافت های فرسوده و ناکارآمد شهری (مصوب مورخ ۹۳/۶/۱۶ هیات وزیران)، آیین نامه های نحوه فعالیت ستادهای ملی و استانی بازآفرینی شهری و همچنین جهت اجرایی نمودن مواد آیین نامه تاسیس و فعالیت سازمان های مردم نهاد (مصوب مورخ ۸۴/۰۵/۰۸ هیات محترم وزیران) آیین نامه تشکل های مردم نهاد (مصوب جلسات مورخ ۱۳۹۴/۱۲/۲، ۱۳۹۵/۱/۱۱ و ۱۳۹۵/۵/۲۷ هیات وزیران) در خصوص تکالیف این سازمان ها در کمک به اجرای برنامه ها و پروژه های دستگاه های دولتی و عمومی غیردولتی جهت بهبود وضعیت شاخص های اجتماعی - فرهنگی - اقتصادی و سلامت در محدوده ها و محلات هدف بازآفرینی شهری، در جلسه مورخ ۱۳۹۶/۰۳/۲۳ بنا به پیشنهاد مشترک دبیرخانه ستاد ملی بازآفرینی شهری و شبکه ملی موسسات نیکوکاری و خیریه، آیین نامه تشکیل و نحوه فعالیت کارگروه تشکل های مردم نهاد ذیل ستاد ملی بازآفرینی شهری پایدار و ستادهای استانی متناظر را به شرح ذیل تصویب نمود:

ماده ۱- مأموریت کارگروه:

بهره مندی از ظرفیت بالقوه و بالفعل تشکل های مردم نهاد و مشارکت سازمان یافته آنها در فرآیند سیاست گذاری، دیده بانی، نظارت، ارزیابی، پایش و اجرای برنامه های بازآفرینی شهری پایدار در محدوده های هدف^۱ و نیز زیست بوم روستایی با رویکرد آمایش و توسعه سرزمین.

ماده ۲- اهداف:

^۱ منظور کلیه سازمان های مردم نهاد و موسسات نیکوکاری و خیریه ای است که ماهیتی غیردولتی، غیرانتفاعی و غیرسیاسی دارند.

^۲ بافت های ناکارآمد میانی، سکونت گاه های غیررسمی، محدوده های تاریخی، پهنه های شهری با پیشینه روستایی و پهنه های با کاربری ناسازگار شهری

^۳ محیطی طبیعی یا انسان ساخت که فرآیند توسعه آن مبتنی بر توان اکولوژیکی و بر اساس پایداری زیستی در چهارچوب توازن اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی پایه گذاری شده است.

۱-۲- همگرایی و همکاری تشکل‌های مردم‌نهاد فعال در محدوده‌های هدف

۲-۲- ترویج و توسعه فرهنگ مشارکت عمومی در فرآیند بهبود وضعیت اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و محیطی زیستی محلات هدف از طریق ایجاد، احیاء و توسعه تشکل‌های مردم‌نهاد و سازمان‌های محلی (جریان‌سازی)

۲-۳- کمک به اثربخشی فعالیت‌ها و برنامه‌های بهبود و توسعه پایدار روستاها و محدوده‌های هدف از طریق توسعه ظرفیت مدیریتی تشکل‌های مردم‌نهاد و سازمان‌های محلی فعال (توانمندسازی)

۲-۴- استفاده بهینه از منابع مادی و معنوی معطوف به بازآفرینی شهری پایدار و زیست بوم روستایی از طریق همکاری مشترک تشکل‌های مردم‌نهاد و دستگاه‌های اجرایی موظف در ستاد ملی بازآفرینی شهری پایدار (پایدارسازی)

۲-۵- احیاء و توسعه و بکارگیری نقش مشورتی-نظارتی به دستگاه‌های اجرایی مرتبط و بسترسازی مشارکت ساکنان، نهادهای محلی و تشکل‌های اجتماعی در تصمیم‌گیری‌ها و اقدامات و حفظ و تقویت سرمایه اجتماعی در فرآیند بازآفرینی شهری پایدار و زیست بوم روستایی

۲-۶- ترویج و اشاعه فرهنگ خدمات داوطلبانه و خیریه و همچنین کمک به ساماندهی خدمات نیکوکاری و خیریه بنگاه‌های اقتصادی و ترغیب و ترویج مسئولیت اجتماعی اشخاص حقیقی و حقوقی در محدوده‌های هدف

۲-۷- ظرفیت‌سازی به منظور مشارکت و جلب پتانسیل‌های بین‌المللی در بازآفرینی شهری پایدار و زیست بوم روستایی

ماده ۳- اعضاء :

۱. نماینده تام‌الاختیار شبکه ملی موسسات نیکوکاری و خیریه
۲. نماینده تام‌الاختیار بنیاد توسعه کارآفرینی زنان و جوانان
۳. نماینده تام‌الاختیار جامعه نیکوکاری ابرار
۴. نماینده تام‌الاختیار مجتمع آموزشی رعد
۵. نماینده تام‌الاختیار جمعیت امداد دانشجویی، مردمی امام علی (ع)
۶. نماینده تام‌الاختیار موسسه خیریه امام علی (ع)
۷. نماینده تام‌الاختیار بنیاد کودک
۸. نماینده تام‌الاختیار موسسه خیریه گلشیرازی
۹. نماینده تام‌الاختیار انجمن حمایت از زنان و کودکان پناهنده (حامی)
۱۰. نماینده تام‌الاختیار موسسه خیریه مهرگیتی
۱۱. نماینده تام‌الاختیار انجمن مددکاری اجتماعی ایران
۱۲. نماینده تام‌الاختیار موسسه کاردوک

۱۳. نماینده تام الاختیار موسسه توانمندسازی فرهیخته
۱۴. نماینده تام الاختیار موسسه سنستا
۱۵. نماینده تام الاختیار موسسه زیست بوم‌های پایدار (زیپاک)
۱۶. ۲ نفر استاد دانشگاه (با پیشنهاد دبیر و صدور حکم توسط رئیس کارگروه)
۱۷. معاون سازمان‌های مردم‌نهاد مرکز امور اجتماعی و فرهنگی وزارت کشور
۱۸. نماینده تام الاختیار معاون توسعه روستایی و مناطق محروم نهاد ریاست جمهوری
۱۹. معاون اجتماعی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی کشور (مدیران کل سازمان‌های مردم‌نهاد، موسسات خیریه و نیکوکاری)
۲۰. مدیرکل سازمان‌های مردم‌نهاد معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری
۲۱. نمایندگان شرکت مادر تخصصی عمران و بهسازی شهری ایران (مدیرکل دفتر مطالعات کاربردی و امور ترویجی و دفتر ستاد ملی بازآفرینی شهری)
۲۲. نماینده معاونت اجتماعی و فرهنگی و مرکز تشکل‌های اجتماعی سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران به نمایندگی از شهرداری‌های کشور
۲۳. نماینده وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی
۲۴. مدیرکل دفتر امور مجامع و تشکل‌های مردم‌نهاد سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری
۲۵. نماینده وزارت ورزش و جوانان (معاونت ساماندهی امور جوانان، معاونت امور فرهنگی و تربیتی)
- سایر سازمان‌های مردم‌نهاد، دستگاه‌ها و نهادها به تناسب موضوع جلسه
- * تبصره ۱: دبیر و رئیس کارگروه به پیشنهاد اعضای کارگروه انتخاب می‌شوند.
- * تبصره ۲: حسب مورد از سایر اعضا و همچنین چنانچه دستور جلسات کارگروه در خصوص برخی شهرهای کشور باشد از مسئولین استانی به ویژه شهردار مربوطه دعوت به عمل خواهد آمد.

ماده ۴- وظایف کارگروه:

- ۴-۱- همکاری در تحقق اهداف اسناد بالادستی و الزامات و سیاست‌های مرتبط با راهبردهای ۴ و ۶ سند ملی راهبردی احیاء، بهسازی و نوسازی و توانمندسازی بافت‌های فرسوده و ناکارآمد شهری
- ۴-۲- تعیین سیاست‌های ترویجی و فرهنگ‌سازی برای تعمیق، ارتقا و نهادینه کردن مشارکت اجتماعی، خدمات داوطلبانه و خیریه در محدوده‌ها و محلات هدف از طریق تشکل‌های مردم‌نهاد و دستگاه‌های مرتبط و همچنین ارائه پیشنهاد قوانین و مقررات مرتبط با حوزه بازآفرینی شهری پایدار و نیز زیست بوم روستایی
- ۴-۳- بررسی و تصویب و اجرای برنامه‌های کوتاه مدت، میان مدت و بلندمدت در زمینه اجتماعی، فرهنگی و سلامت و... در محدوده‌ها و محله‌های هدف از طریق تشکل‌های مردم‌نهاد و دستگاه‌های مرتبط

۴-۴- کمک به هماهنگی و تقسیم کار میان تشکل‌های مردم‌نهاد و دستگاه‌های مرتبط در خصوص اجرای برنامه‌های بازآفرینی اجتماعی در سطح ملی

۴-۵- ارزیابی عملکرد ستادهای شهرستانی و استانی و بررسی و ارائه اعلام نظر در خصوص تصمیم‌سازی مناسب جهت ارتقا عملکرد این ستادها و آسیب‌شناسی برنامه‌ها و ارائه راهکارهای مناسب توسط تشکل‌های محلی و تدوین سازوکارهای لازم در این زمینه

۴-۶- تدوین سازوکار و تعیین سیاست‌های حمایتی به منظور توان‌افزایی تشکل‌های مردم‌نهاد ملی و استانی و دستگاه‌های مرتبط در فرآیند مشارکت در احیاء، بهسازی و نوسازی محله‌ها و محدوده‌های هدف

۴-۷- تهیه بانک اطلاعات تشکل‌های مردم‌نهاد و معرفی آنها به دستگاه‌های مرتبط به منظور همکاری و مشارکت در سطح محلی

۴-۸- بررسی و پیشنهاد چگونگی نحوه واگذاری وظایف و فعالیت‌های قابل واگذاری دستگاه‌های دولتی به سازمان‌های مردم‌نهاد در محدوده‌ها و محله‌های هدف و تدوین سازوکارهای مربوطه

۴-۹- طراحی و اجرای دوره‌های آموزشی تخصصی برای تشکل‌های مردم‌نهاد محدوده‌ها و محله‌های هدف

۴-۱۰- کمک به انتقال تجربیات و فعالیت‌های خیرخواهانه مشترک و بهره‌مندی اعضای از تجارب یکدیگر از طریق اجرا و انتشار مجلات و کتب تخصصی و مطالعات کاربردی و مستندسازی نمونه‌های موفق، ایجاد پایگاه‌های اطلاع‌رسانی و همچنین سنجش نیازهای جامعه و یافتن زمینه‌های مناسب برای توسعه فعالیت اعضای و یا راه‌اندازی مؤسسات جدید در محدوده‌ها و محله‌های هدف

۴-۱۱- بررسی و آسیب‌شناسی نحوه فعالیت تشکل‌های مردم‌نهاد و دستگاه‌های مرتبط در محدوده‌ها و محله‌های هدف و ارائه راهکار برای رفع مسائل و مشکلات

۴-۱۲- بسترسازی و ظرفیت‌سازی جهت بهره‌مندی اثربخش از تجارب و پتانسیل‌های بین‌المللی در راستای تحقق مأموریت و اهداف کارگروه

ماده ۵- وظایف دبیرخانه کارگروه:

۱-۵- انجام امور کارگروه اعم از برگزاری جلسات، تنظیم صورت‌جلسات، ابلاغ و پیگیری اجرای مصوبات و ...

۲-۵- تهیه برنامه‌های سالانه کارگروه منطبق با اهداف و رعایت اولویت‌ها در کوتاه مدت، میان مدت و بلندمدت با مشارکت تشکل‌های مردم‌نهاد و دستگاه‌های عضو کارگروه

۳-۵- زمینه‌سازی و نظارت بر راه‌اندازی و تشکیل کارگروه‌های استانی متناظر و همچنین ارزیابی عملکرد آنها در دوره‌های زمانی مشخص

- ۴-۵- انجام امورات مربوط به همکاری و هماهنگی بین بخشی با دستگاه‌های مرتبط اجتماعی، فرهنگی و سلامت از قبیل انعقاد و اجرای تفاهم نامه‌های همکاری و...
- ۵-۵- بررسی و پیگیری تخصیص منابع مالی (داخلی - خارجی) برای اجرای برنامه‌های مصوب کارگروه
- ۶-۵- تهیه گزارش سالانه عملکرد فصلی کارگروه‌های ملی و استانی جهت ارائه به دبیرخانه ستاد ملی و سایر مراجع ذیربط
- ۷-۵- انجام سایر اموری که توسط کارگروه و ستاد ملی به دبیرخانه ارجاع می‌شود.

ماده ۶- چگونگی نحوه فعالیت و برگزاری جلسات:

- ۱-۶- شرکت کلیه اعضاء کارگروه در جلسات ضروری است و در صورت عدم امکان حضور، نماینده وی جهت شرکت در جلسات به صورت موقت و کتباً به دبیر کارگروه معرفی خواهد شد.
- ۲-۶- با تشکیل کارگروه، نهادها و موسسات و دستگاه‌های عضو، نمایندگان تام‌الاختیار را به دبیرخانه کارگروه معرفی نموده و توسط دبیرخانه برای اعضاء برای مدت دو سال حکم صادر می‌شود.
- ۳-۶- جلسات کارگروه با حضور نصف اعضاء رسمیت یافته و در صورت نیاز به رأی گیری، تصمیمات اتخاذ شده با رأی موافق نصف بعلاوه یک اعضاء حاضر معتبر می‌باشد.
- ۴-۶- کارگروه می‌تواند متناسب با وظایف محول شده گروه‌های کاری و کارشناسی در هر یک از زمینه‌ها و مناطق تشکیل دهد، عناوین و وظایف این گروه‌های کاری با تصویب ستاد ملی خواهد بود.
- ۵-۶- دبیر کارگروه موظف است حداقل یک هفته قبل از تشکیل هر جلسه، مراتب را به همراه دستور جلسه و زمان تشکیل به اطلاع اعضاء و دبیرخانه ستاد برساند.
- ۶-۶- تشکیل جلسات کارگروه با دعوت دبیر کارگروه خواهد بود. ضمناً اعضاء کارگروه نیز می‌توانند بنا بر ضرورت نسبت به درخواست تشکیل جلسه اقدام نمایند.
- ۷-۶- دبیر کارگروه موظف است از نمایندگان دستگاه‌های غیرعضو هنگام طرح مباحث مربوط برای شرکت در جلسه بدون حق رأی دعوت به عمل آورد.
- ۸-۶- کلیه صورتجلسات و تصمیمات اتخاذ شده در هر جلسه توسط دبیرخانه کارگروه تدوین و با امضاء دبیر کارگروه حداکثر پس از ۴۸ ساعت به کلیه اعضاء و دبیرخانه ستاد اعلام می‌شود.
- ۹-۶- اعضاء کارگروه موظفند حداقل یک هفته قبل از تشکیل جلسه پیشنهادهای خود را به صورت کتبی به دبیر کارگروه اعلام نمایند.
- ۱۰-۶- کارگروه موظف است پیشنهادها و موضوعاتی را که توسط دبیرخانه ستاد ارجاع می‌شود، بررسی و گزارش کتبی ارائه نماید.
- ۱۱-۶- بازدیدهای میدانی کارگروه با هماهنگی دبیرخانه ستاد صورت می‌پذیرد.

ماده ۷- ضمانت اجرایی و منابع مالی

۷-۱- مصوبات کارگروه در صورت لزوم و به منظور اخذ ضمانت اجرایی برنامه‌ها و تأمین اعتبارات مورد نیاز، در جلسه ستاد ملی مطرح و با توافق اعضا، تصویب می‌گردد.

۷-۲- بر اساس مصوبه هیأت وزیران مورخ ۹۳/۷/۲ (شماره ۴۸۶۰۱/۷۴۹) اعتبارات مورد نیاز برای اجرای مصوبات این کارگروه از محل بودجه‌های سنواتی دستگاه‌های ذیربط و کمک‌های تشکلهای مردم نهاد و مشارکتهای مردمی و شهرداری‌ها تأمین خواهد شد.

ماده ۸ - نحوه فعالیت کارگروه های استانی

به منظور ارتقاء فعالیت تشکلهای مردم‌نهاد در محلات هدف بازآفرینی شهری و زیست بوم روستایی و همچنین مدیریت، همگام‌سازی و نظارت برنامه‌های اجتماعی و فرهنگی مربوط به مناطق هدف در استان‌ها، اعضا متناظر و تشکلهای در استان‌های کارگروه حاضر، زیر مجموعه ستاد استانی بازآفرینی شهری پایدار با شرح اهداف و وظایف و اعضا متناظر ملی در سطح استان‌ها تشکیل می‌گردد.

تبصره ۱- اهداف، شرح وظایف و اعضای کارگروه استانی متناظر با کارگروه ملی بوده و ریاست و دبیری کارگروه استانی در سطح استان‌ها به پیشنهاد رئیس و دبیر کارگروه ملی و با هم‌فکری و انتخاب سایر اعضای کارگروه و دبیرخانه ستاد ملی بازآفرینی شهری از بین شبکه‌ها و تشکلهای فعال در سطح استان ذیل ستاد استانی بازآفرینی شهری تشکیل می‌گردد.

تبصره ۲- کارگروه استانی در چارچوب سیاست‌ها و برنامه‌های مصوب ستادهای ملی، استانی بازآفرینی شهری و کارگروه ملی اقدامات لازم را انجام و گزارش عملکرد ماهانه/سالانه را به دبیرخانه ستاد استانی و کارگروه تشکلهای مردم نهاد (اداره کل راه و شهرسازی استان) ارسال خواهد نمود.

تبصره ۳ - با توجه به زمینه‌های ارتباطی شرح وظایف کارگروه با سایر کارگروه‌های ستاد استان، ضمن حضور نماینده کارگروه در جلسات سایر کارگروه‌ها، رئیس کارگروه نیز در جلسات ستاد استان حضور خواهد داشت.

ماده ۹- این آیین‌نامه مشتمل بر ۹ ماده و ۵ تبصره در تاریخ ۱۳۹۶/۰۳/۲۳ به تصویب ستاد ملی بازآفرینی شهری پایدار رسید و از این تاریخ لازم‌الاجرا می‌باشد.